

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficialno glasilo „Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“ s sedežem v Celju in slov. obrtnih društev.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1. x objavi $\frac{1}{1}$ str. 500.—		
" " " $\frac{1}{2}$ " 250.—		
" " " $\frac{1}{4}$ " 125.—		
" " " $\frac{1}{8}$ " 62.50		
" " " $\frac{1}{16}$ " 31.25		

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1924.

Štev. 1.

Ob začetku novega leta.

Novega leta dan je dan voščil. Ljudje se pozdravljajo, si segajo v roke ter si vzajemno želijo zdravje, uspeh in blagostanje. Novo leto pa ni samo dan voščil, ampak tudi dan odločitev in trdnih sklepov za delovanje v novem letu. Vsi upamo in si želimo, da bi nam bila v novem letu usoda mila, da bi nam bila bodočnost srečnejša in da bi nam prinesla obilo uspehov. Toda želje in hrepenenja pa še ne zadostujejo, treba je predvsem trdne volje, agilnosti in vztrajnosti. Same želje brez delavnosti nam ne bodo koristile in ako se ozremo nazaj na pretečeno leto, bomo videli, da smo samo zbog svoje nedelavnosti izgubili marsikatero priliko, ki nam bi mogla doprinesiti dokaj uspehov in da je bil naš trud večkrat brezuspešen samo zbog tega, ker nismo vztrajali, ampak smo že pred koncem dela obupali. Pomanjkanje delavnosti vidimo povsod. Je to pogrešek, ki ga opazamo v naši skupščini, kjer se večkrat po cele tedne cepi dlaka, ne da bi se napravilo niti za pičico pozitivnega dela, zapazimo pa isti pogrešek tudi pri naših stanovskih organizacijah in pri posameznikih. Osebito so trpele vsled pomanjkanja agilnosti naše obrtne zadruge.

Obrtne zadruge nimajo za svoje člane nobene privlačne sile; delovanje v njih ne prinaša posamezniku vidnih gmotnih uspehov, zato se jih člani izogibljajo! In v resnici moramo na žalost ugotoviti, da ni imela večina zadrug v pretečenem letu niti rednih občnih zborov, da, nahaja se v Sloveniji mnogo zadrug, ki niso imele v pretečenem letu niti ene seje. Kako naj pričakujemo v razvoju obrtništva uspehov, ako ne kažejo obrtniki niti toliko interesa za vzajemno delovanje, da bi sodelovali tam, kjer so že po zakonu primorani sodelovati. S tarnanjem v delavnici ali tudi za gostilniško mizo ne bo obrtništva še pomagano. Samo skupno, smotreno delovanje bo moglo roditi zaželjene uspehe. Zato pozivamo zopet vse obrtništvo, da se oklene svojih stanovskih organizacij, predvsem obrtnih zadrug. Naj se pa obrtniki ne zadovoljujejo že s tem, da plačajo svoje letne prispevke, ampak skrbeti morajo tudi zato, da pri zadrugah aktivno sodelujejo.

Mlačnost, ki jo kažejo obrtniki napram svojim zadrugam, opazamo v še podvojeni meri pri delovanju v obrtnih društvih. Tako malo obrtnih društev imamo v Sloveniji in tudi od teh je le neznatno število takih, ki razvijajo aktivno delovanje. Nezmisel za vsako organizacijsko delovanje je največja hiba našega obrtništva, hiba, ki mu je povzročila že nedogledne škode in ki more postati za celokupno naše obrtništvo usodepolna. Sicer se opaža tudi posameznike in društva, ki hočejo delovati in tudi uspešno delujejo za vseobčo dobrobit, ki gradijo in postavljajo zgradbo boljše bodočnosti, toda to so pri obrtništvu le redke izjeme.

«Obrtni Vestnik» je edino strokovno glasilo slovenskega obrtništva. Zdelo bi se, da se bo vsak obrtnik zavedal svoje dolžnosti in da bo svoje stanovsko glasilo moralno in materialno podpiral. Pri drugih stanovih vidimo, da je vsak stanovski pripadnik naročnik stanovskega glasila, pri obrtništvu so naročniki stanovskega glasila le redke izjeme. «Obrtni Vestnik» je neodvisno strokovno glasilo obrtništva vse Slovenije, zato bi bila prva dolžnost vsakega obrtnika, da naroči «Obrtni Vestnik», da mu dopisuje in ga vsestransko podpira. S tem, da podpira svoje stanovsko glasilo, bo obrtnik koristil predvsem samemu sebi, koristil bo pa s tem tudi splošnim interesom celokupnega obrtništva.

«Obrtni Vestnik» priobčuje vsako pritožbo, ki jo dobi od svojih naročnikov, opozarja javnost in oblasti na obrtniške težnje in zahteve ter informira obrtništvo o vseh zakonskih izpremembah ter novostih, ki se tičejo interesov obrtništva in ki bi jih moral poznati vsak obrtnik. V svoji kritiki in pri svojem iniciativnem delovanju so bili našemu glasilu merođajni samo stanovski interesi. Naše glasilo ne dobiva nobenih podpor niti od političnih strank niti od katere druge strani, razen vplačil naročnikov, zato je mogel «Obrtni Vestnik» delovati popolnoma neodvisno in bo to svojo neodvisnost ohranil tudi v bodoče.

Da bo mogel «Obrtni Vestnik» čim uspešneje izvrševati svoje naloge, mu je potrebno, da ga podpirajo vsi obrtniki. Čim večji bo krog obrtnikov

okoli «Obrtnega Vestnika», tem večji uspeh si je od njega pričakovati. Naj bi ne bilo v novem letu nobene obrtnika, ki ne bi bil naročen na «Obrtni Vestnik» in naj bi ne bilo nobene zadruga in obrtnega društva, ki ne bi stopila v zvezo s stanovskim glasilom. Malo manj tarnanja in več dobre volje, agilnosti in vztrajnosti bi potrebovali v novem letu in marsikaj bi se dalo izpremeniti, marsikje napredovati.

Vsem prijateljem našega «Vestnika» želimo s tem v novem letu prav obilo sreče!

Uredništvo in uprava
«OBRTNEGA VESTNIKA».

J. Zdravec:

Evidenca davčnih predpisov.

Pogostoma kričé in se razburjajo zlasti naši po-deželski obrtniki nad previsokimi davki samo zaradi tega, ker si o predpisu in sestavi istih niso na jasnem, predvsem ker ne vedo, koliko so na zaostanku izza prejšnjih let, katere vsote so jim za poedine davčne vrste za tekoče leto predpisane, odnosno kako se porazdele te vsote med državne in avtonomne dajatve.

Nikakor ni moj namen, s temi vrsticami zagovarjati davčni vijak. Opazil pa sem v svoji praksi često, da se naši obrtniki po sprejemu pojasnila kaj lahko potolažijo, da le izvejo, na čem in koliko so dolžni, odnosno koliko so plačali. Saj vemo, da je glavni vzrok razburjenja le večna nejasnost in brezkončni davčni opomini.

Da se to neha, smatram za najuspešnejše sredstvo red v evidenci davkov in odplačil. Vsak obrtnik naj vsaj enkrat na leto — recimo v četrtem četrtletju — stopi k davčnemu uradu in tam prosí za specificiran predpis svojih davčnih bremen. Prepričan sem, da mu bodo rade volje ugodili, ker je to že v interesu davčne uprave same. Za malenkostno pristojbino v znesku enega dinarja dobi davčno knjižico s predpisom: a) državnega davka, b) rednega in izrednega prireza, c) avtonomnih doklad in č) morebitnih drugih pribitkov.

Običajno se vpiše to za vsako posamezno davčno vrsto na levi strani knjižice, na desni strani pa se zaznamujejo odplačila med letom, tako da si lahko vsak sam ugotovi preplačilo ali zaostanek.

Ker pa se predpisujejo davki navadno šele v drugi polovici leta, stori vsak dobro, da v **izmeri predpisa prejšnjega leta** plačuje četrletno svoj davčni prispevek, ker se s tem izogne zamudnim stroškom in drugim sitnostim.

Evidenca davkov pa je tudi koristna zato, da davčni obvezanec **opazuje predpise** (visokost) **po-edinih davčnih vrst** in ob prvi priliki vloži priziv, ako se z enim ali drugim predpisom ne strinja.

Dolžnost vsakega obrtnika je, da v lastnem interesu pazljivo sledi davčnim predpisom, zlasti onim glede dohodarine, poslovnega davka in pridobnine, ki se objavljajo običajno v drugem četrtletju vsakega leta potom županstev, ter da v **pravem času vloži priziv**. Marsikateri obrtnik greši na tem, da čaka na poimenski predpis, kakršni so nam bili po «zaslugi in naklonjenosti» naše finančne delegacije odprav-

ljeni. Za priziv ni treba učenjaka. Malo dobre volje, eventualno sopomoči zadrúžnega načelnika ali društvenega predsednika in vsak ga napravi sam. Kdor pozna koga iz dotične davčne komisije, stori dobro, da ga o svoji zadevi informira. Sicer pa je dolžnost vsakega zadrúžnega načelnika, da gre posebno v tem pogledu zadrúžnim članom na roko.

Dobro bi mogoče bilo, da prinese nekoliko formularjev za sestavo davčnih prizivov naš «Obrtni vestnik».*

Zamuditi prizivni rok in tarnati ter se hudovati nad razmerami, se pravi zvoniti po toči. Zato imejmo red v knjigah in beležkah, odvadimo se škodljive površnosti in brezbriznosti pa si bomo na ta način prihranili marsikatero neprijetnost in izdatek.

Delovanje urada za pospeševanje obrti v pretečenem letu.

Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani je priredil tekom leta 1923. sedem čevljarskih prikojevalnih tečajev, med temi dva v Ljubljani ter po enega v Mariboru, Brežicah, Trbovljah, Celju in Šoštanj. Vsakega tečaja se je udeležilo povprečno 25 mojstrov in pomočnikov. Izjemoma se je pripustilo k tečajem tudi vajence, in sicer samo invalide, da se jim na ta način pri njihovi skrajšani zaposlenosti čimprej pripomore do eksistence.

Krojaški prikojevalni tečaji so se vršili v Ljubljani, in sicer eden za moško in dva za damsko krojenje, ter dva v Šoštanju, po eden za moško in žensko krojenje. Povprečna udeležba 30 obiskovalcev na tečaj.

V Ljubljani je urad priredil en knjigovodski tečaj pod vodstvom g. Petra Modica, profesorja na trgovski šoli, ki ga je obiskovalo 53 udeležencev iz najrazličnejših obrtov.

Svoj keramični oddelek na srednji tehnični šoli je urad tekom leta lepo spolnil z nakupom raznega orodja in keramičnih strojev tako, da bo našim domačim keramikom spolnjenje v njihovi stroki vsestransko omogočeno. Keramični tečaj se vrši skozi vse leto ter se ga lahko vsak interesent brezplačno udeležuje.

Strokovni učitelj za keramiko je napravil tudi mnogo preizkušenj naših glin, in sicer iz vseh delov države, celo iz daljne Macedonije. Keramični oddelek urada se je odzval tudi povabilu udruženja prijateljev umetnosti «Cvijeta Zuzović» v Beogradu ter poslal na razstavo, ki se je otvorila o božiču nekaj svojih najlepših izdelkov, napravljenih po umetniških originalih kiparja Lojzeta Dolinarja.

Za opremo nad vse potrebne puškarske šole v Kranju, ki naj vzgoji tamošnji puškarski industriji domač puškarski naraščaj, je prispeval urad z večjimi zneski za nabavo šolske opreme in najpotrebnejšega orodja. — Istotako je odstopil meščanski šoli v Tržiču večjo množino najpotrebnejšega mizarskega orodja za tamošnjo šolsko delavnico.

* Ustrežajoč želji g. J. Zdravca, priobčimo v prihodnji številki glavne momente, ki jih imajo vsebovati davčni prizivi, ter nekaj vzorcev za prizive. — *Op. ured.*

Svojo parno lokomobilo, ki sta jo imeli izposojeno «Gospodarska zadruga ljubljanskih mizararskih mojstrov v Ljubljani», oziroma «Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev na Glincah», je urad prodal, ker ni več zadostovala zadrugi. Za skupiček je nakupil sedem ameriških Singer šivalnih strojev, ki jih po ugodnih cenah, tudi na obroke, oddaja revnejšim krojačem.

Svoj vzorni vrbov nasad je urad še povečal, tako da more že večje število vrborejcev preskrbeti s sadikami, obenem pa preskrbeti večjo množino vrbovih šib «Državni šoli za pletarstvo in košarstvo» v Ljubljani. Nasad nadzoruje strokovnjak gosp. Josip Baran, strokovni učitelj na srednji tehnični šoli v Ljubljani.

Svoja lepa izložbena okna je dajal urad vse leto proti minimalni odškodnini v razstavne svrhe na razpolago najrazličnejšim obrtnikom in industrijcem, ki sami nimajo razstavnih oken.

V zmislu odloka bivšega c. kr. ministrstva za javna dela z dne 7. januarja 1918, št. 126.450-XXI c, je urad izdal devet izprijčeval raznim invalidom, ki so se pod nadzorstvom urada izučili svoje obrti.

Urad je zastopan pri upravni komisiji tehniško-visokošolskih fondov, pri odseku fonda za trgovsko in obrtno šolstvo, pri stalni električni komisiji oddelka Zveze industrijcev, pri gospodarskem sosvetu v Beogradu, v rabsodišču za razsojo sporov med v plinarnami in elektrarnami industrijske svojine, pri posvetovalni komisiji za določanje poklicev za invalide, pri osrednji čipkarski zadrugi in vodstvu vajeniškega doma v Ljubljani. — Vzorno urejena knjižnica urada, ki je zelo bogata najrazličnejših strokovnih knjig, revij in časopisov, je vsakemu obrtniku vsak čas brezplačno na razpolago ter se knjige izposojajo tudi na dom.

Davščina na table, kazala in izveske v okolišu mestne občine ljubljanske.

Zveza obrtnih zadrug je poslala Pokrajinski upravi za Slovenijo in Delegaciji ministrstva financ sledečo vlogo glede davščine na table, kazala in izveske v okolišu mestne občine ljubljanske:

Mestna občina ljubljanska je sklenila pobirati posebno davščino na reklamne predmete, ki zmiselno označujejo vrsto obrata, kolikor so nameščene na uličnem pročelju hiš, v katerih se obratuje, dalje posebno priznalno najemnino na izveske (nataktnjena kazala) rokodelcev, ki nimajo odprtega, iz ceste pristopnega obratovališča in tudi nikakega drugega kazala za svojo obrt na hiši.

Proti tej novi obremenitvi, ki bo zadela jako ostro ravno rokodelce, podpisana Zveza odločno protestira in prosi, da se pobiranje davščine na reklamne predmete, ki le zmiselno označujejo vrsto obrata in na nataktnjena kazala, **ne odobri**.

Nova davščina pomeni za rokodelce občutno obremenitev, ker presega skoraj praviloma višino predpisanega državnega davka in je torej občutni povisek občinskih doklad na pridobnino, katerih plačujemo po zadnji odločbi itak 135 % od državnega davka.

Pa tudi priznalna najemnina za izveske je previsoka in neupravičena. Priznalna najemnina znaša n. p. v Gradcu za nataktnjena kazala le 20.000 av. K (okoli 20 Din) in tudi na Dunaju ni višja, le v Ljubljani se zahteva za priznalno najemnino znesek 50 dinarjev, torej dvojni znesek, ki je običajen v drugih večjih mestih.

Donos te davščine v Ljubljani bo v razmerju s primanjkljajem malenkosten, bo pa kljub temu visoko obremenjeval posamezne rokodelske stroke, ki morajo imeti že po starih običajih nataktnjena kazala in poleg tega tudi na svojih obratovališčih reklamne predmete, ki zmiselno označujejo vrsto obrta, n. pr. urarji, brivci itd.

Gotovo ni racionelno, da mestna občina namesto da bi ščitila malo obrt, ki je v jako težkem položaju, izkuša pokrivati proračunske primanjkljaje z dajatvami, ki naj v prvi vrsti zadenejo rokodelce v taki višini, ki presega državne davke. Država sama kaže veliko več umevanja za zaščito male obrti: oprošča jo pod gotovimi pogoji davka na poslovni promet, s čimer indirektno prizna, da nosi mala obrt že bremena, ki dosegajo njeno plačilno zmožnost in da ne zmore nadaljnjih bremen. Ako že država upošteva težave rokodelskih obrti, je tem bolj dolžna mestna občina ljubljanska, da ne nalaga preobčutnih bremen malim obrtnikom. Veliko umestnejše bi bilo, da išče kritja proračunskim primanjkljajem v dajatvah, ki zadevajo bolj splošno prebivalstvo, ne pa izrečno le rokodelce, ki poleg konsumnih davščin in samostojnih davščin (vodovodne naklade in gostaščina) plačujejo tudi doklade na direktne davke.

Načelne izjave trgovske in obrtniške zbornice.

Ali je pleskanje s posebnim aparatom prosta obrt?

Vsebina odgovora Trgovske in obrtniške zbornice je sledeča: Kakor je razvidno iz navedbo tvrdke B. & CO., gre za pleskanje z aparatom po sistemu Lebaron Frères. Tak obrtni posel spada v izključni delokrog usposobljenih pleskarjev. Na stvari ne izpremeni prav nič dejstvo, da se pleskanje vrši s posebnim brizgalnim aparatom in ne s čopičem. Gre le za izpremembo pleskarskega orodja, ki pa obrtnopravnega značaja pleskanja še ne izpreminja. Tako pleskanje bi tvorilo predmet proste obrti le, če bi imelo znake tovarniškega obrata. V tem primeru pa o tovarniškem obratovanju ni govora.

Delo kiparjev pri nagrobnih spomenikih.

Pri izdelavi nagrobnih spomenikov spada v delokrog kiparjev le figuralno in ornamentalno delo, ostalo delo na kamnu spada v izključen delokrog kamnosekov.

Kdo je upravičen pokrivati strehe?

Zbornica je izjavila: Ker se je ustanovila pred kratkim Strokovna zadruga krovcev za Slovenijo v Ljubljani, ki šteje okroglo 50 članov, se je ponovno obravnavalo vprašanje obsega obrtnih pravic krovcev. Že z ozirom na jasno besedilo točke 52. § 1. obrtnega reda je brez vsakega dvoma, da pripada pravica do kritja streh z opeko in škrljem izključno le krovcem, kjer taki obstojajo.

Pripomniti pa je, da se je udomačil posebno v krajih, kjer ni samostojnih krovcev, običaj, da pokrivajo strehe stavbni obrtniki sami, da na ta način morejo dovršiti svoje stavbno delo.

Razno.

Iz obrtnega odseka Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Obrtni odsek Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je v svoji seji dne 19. decembra 1923 obravnaval vprašanje reorganizacije urada za pospeševanje obrti. Sklenilo se je, da zbornica podvzame potrebne korake pri ministrstvu za trgovino in industrijo, da čimprej izda k zakonu o ustanovitvi in organizaciji državnega zavoda za pospeševanje industrije in obrtništva v Beogradu pravilnik, in da se urad za pospeševanje obrti v Ljubljani prilagodi novemu zakonu. Pri uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani naj se čimprej oživotvori obrtni sosvet. — Nato je odsek obravnaval večje število dispensnih prošelj za rokodelske obrte. Priporočale so se v ugodno rešitev sledeče: Jurij Oblak iz Lučen za kovaštvo, ako prestane z uspehom pomagalsko preizkušnjo, Alojzij Terglav iz Arenč za kolarski obrt, Jurij Očko od Sv. Kunigunde za krojaštvo, Ignac Premleč iz Verpet za kovaštvo. — Zbornica ni ugovarjala proti podelitvi obrtnega lista: Ignacu Horvatu iz Lipe za čevljarstvo, Rudolfu Klepeju iz Laškega za mehanikarstvo, Francu Vargi iz Budincev za čevljarstvo. — Niso se priporočale prošnje: Jerice Voduškovice iz Grabč za peko črnega kruha, Ivana Rojnika iz Gruškovja za čevljarstvo, Leopolda Jakliča iz Rakeka za mizarstvo, Ivana Tavčarja iz Rodice za klobučarstvo in Žige Hanzla iz Metlike za krovstvo. — Nadalje je zbornica priporočala ustanovitev Zadruga briveev, frizerjev in lasničarjev za politična okraja Celje in Brežice in pa Zadruga urarjev, optikov itd. v Mariboru, ki bo obsegala vso mariborsko oblast. Odobrilo se je imenovanje ključavničarskega mojstra Ivana Siraka iz Maribora za predsednika izpraševalne komisije pri Zadrugi kovinarjev v Mariboru. Na vprašanje Obrtnozadružnega nadzorništva v Celju, kam naj se včlanijo konjski mesarji, se je zbornica izjavila za včlanjenje v pristojno mesarsko zadrugo, odnosno če te ni v kraju, v ono zadrugo, kjer so včlanjeni drugi mesarji. Končno je oddala zbornica načelne izjave o obrtnopravnem značaju «tehničnega biroja», o nadaljevanju dimnikarskega obrta po vdovi, o peki črnega kruha v prevaljskem političnem okraju in o vprašanju, če sme rudniški konsum v Trbovljah peči kruh. Te načelne izjave priobčimo na drugem mestu.

Zahvala. O priliki 30letnice obstoja Zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani in 15letnice, odkar mi je čast tej zadrugi načelovati, sem prejel toliko pismenih in ustnih čestitk in raznih daril in se mi je povodom proslave dne 10. novembra 1923 doprineslo toliko dokazov naklonjenosti, da smatram za prijetno dolžnost, se na tem mestu vsem skupaj javno kar najiskreneje zahvaliti. Posebno pa se zahvaljujem gg. dr. Žerjavu, dr. Windischerju, Batjelu, Franchettiju in drugim za njih vznešene govore in cenjenim tovarišem obrtnikom, posebno gg. Florjančiču, Batjelu, Besedniku in Kavčiču, za njih res lepo prireditve. Izjavljam, da bom slejkoprej posvečal vse razpoložljive moči radevolje našemu ljubljensmu stanu, kličem pa tudi ostalim tovarišem, da me vedno na tem težkem potu vztrajno podpirajo, saj gre za splošni blagor in skupne

interese nas vseh. Vsem tovarišem, prijateljem in znanecem še enkrat iskrena hvala. Z obrtniškim pozdravom. Valentin Urbančič, kovaški mojster in načelnik Zadruga kovinskih obrtov.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pararjev v Ljubljani je imela v kratkem primer, da je bil neki mojster, ki svojega vajenca zadrugi ni priglasil in tudi ni sklenil učne pogodbe — povodom nekega medsebojnega spora — kaznovan od pristojne obrtne oblasti na 200 Din globe ali 14 dni zopora. Z ozirom na to se opozarjajo vsi člani, da v vsakem primeru, in sicer najdalje tekom 14 dni, prijavijo in odjavijo zadrugi svoje pomočnike in vajence. Z vajenci, ki prično učno dobo, oziroma njihovimi starši, naj takoj sklenejo učno pogodbo, ki naj se v treh izvodih predloži zadrugi v potrdilo. Oni člani, ki še do sedaj niso vposlali izkaza, ki ga je zahtevala zadruga, naj ga nemudoma v lastnem interesu predlože, da ne bodo imeli žalostnih posledic, kakor kaže navedeni primer.

Kovaška obrtna zadruga v Mariboru. V Mariboru se je ustanovila kovaška obrtna zadruga, katere ustanovni občni zbor se je vršil 9. decembra 1923. Imenovana zadruga šteje že ob svoji ustanovitvi 128 članov. Za načelnika je bil izvoljen g. Franjo Verzel iz Maribora, Tržaška cesta 6, za podnačelnika pa g. Josip Pečar iz Maribora, Pod Mostom 10. Da se olajša bolj oddaljenim zadružnikom zveza z zadrugo, sta se ustanovili dve zaupniški mesti, in sicer eno v Slov. Bistrici in eno v Sv. Lenartu v Slov. goricah. Letne doklade so se določile za tiste člane, ki so se udeležili ustanovnega občnega zbora, 40 Din letno, za vse ostale člane pa na 65 Din letno. Pristojbina za učne pogodbe znaša 10 Din, oprosnina 25 Din, pomočniška preizkušnja 100 Din, inkorporacijska pristojbina 100 Din. Zelo važen je tudi sklep, da naj nova zadruga sestavi enoten cenovnik za vse vrste kovaških izdelkov, ki bo obvezen za vse zadružnike in za ves mariborski politični okraj ter da se morajo vsi računi za vsa kovaška dela poravnati najkasneje tekom enega meseca, sicer je obrtnik upravičen zahtevati bančne obresti.

Zakon o zavarovanju delavcev v praksi. Urad za zavarovanje delavcev je postal pravcato breme za delodajalce, kakor tudi za delojemalce. Zavod, ki naj bi bil zaščita delavstvu, je karikatura, ki si je osvojila popolnoma drugo smer. Da seznanimo torej javnost z delom navedenega zavoda, citiramo par odstavkov, ki razgalijo vso nedelavnost in nesposobnost te kaste. Dostavljanje bolniške podpore pacientom se vrši navadno neredno! Mnogokrat prepozno. Prej je dobival delavec vedno vsako soboto prispevke, dočim jih danes pozitivno komaj po preteku meseca ali pozneje. Upravičeno gre kritizirati tako početje, ker vemo, da delavec ni gmočno podprt in ne more čakati na vinarje, kateri mu upravičeno gredo. Bolniška podpora pa tudi ni v skladu s plačili, katere plačujejo delavci in delojemalci. Za delodajalce bi bilo bolje, da bi jim zakon predpisoval, da plačajo isti ob času bolezni svojih ljudi trikratno mezdo in vse druge stroške, ter bi mu zato ne dovolil pobirati od delavcev nikakih prispevkov. Vsekakor bo treba v tem pogledu nujne in res učinkovite korekture. V času bolniških blagajn je dobil delodajalec natančen račun za vsak mesec. Seveda je potem lahko točno dognal, če so prispevki pravilno zaračunani ali ne. Tudi je bilo prispevke lažje mesečno plačevati, kot pa danes za več mesecev, kar mnogi ne zmore in se ga zato izroči eksekuciji. Vsi plačilni nalogi delojemalcem so danes tako nejasni, da bi jih ne mogel

detajlno razjasniti noben intelektualec. Naj navedemo sledeči primer: Nekemu podjetniku ja zaračunal zavod za zavarovanje delavcev previsoke protinezgodne prispevke. N. N. je prosil, naj se mu račun pravilno izpremeni, nakar ga plača. Nobenega odgovora! Pač pa je sledila takoj rubežen, ki je obremenila N. N. še z dvesto dinarji. Jasna slika čudnih razmer! Dogaja se, da se pošiljajo računi od urada tako netočno, da premnogi račun niti po preteku leta ne doseže naslovnika. Opozarjamo obrtnike, delodajalce, da vsi računi, kateri se ne dostavijo tekom enega leta, zapadejo. Ti se potem po zakonu ne smatrajo več podvrženim plačilu. Da se dožene razmerje plačanih prispevkov in prejetih podpor, priporočamo sledeče: Vsi delodajalci naj blagovolijo od 1. januarja do 31. junija 1924 poslati na spodnji naslov sledeče podatke: a) koliko plača vsak posamezni delodajalec, obrtnik prispevkov. (Vse račune, katere prejme za dobo od 1. januarja do 31. junija 1924. od zavoda za zavarovanje delavcev.) b) Koliko podpore so dobili njegovi pomočniki, vajenci itd. v času od 1. januarja do 31. junija 1924. Na podlagi navedenih podatkov bo mogoče določiti procentualno vsote, katere plačajo delavci in delojemalci, ter vsote, katere dobijo delavci izplačane. Pošljite torej vse podatke, ki se tičejo bolniškega zavarovanja na spodnji naslov. Vso zadevo bomo proučili in podvzeli vse mogoče in potrebne korake, da se vse nejasnosti razčistijo. Hočemo vpogleda v stvari, ki so za obrtniški življenj eminentne važnosti. — Obrtno društvo za Zagorje in okolico v Zagorju ob Savi.

Zakon o taksah in pristojbinah. Po novem zakonu o taksah in pristojbinah so se zvišale vse takse in pristojbine. Za obrtništvo so najvažnejše naslednje takse in pristojbine: 1.) Za vse pismene ali protokolarne opozoritve, vloge ali prošnje vobče ne glede na število in velikost pol se plačuje taksa 5 Din. 2.) Za vse priloge, ki se dodajajo prošnjam, vlogam, pritožbam, tožbam in vobče pismenim ali protokolarnim vlogam, 2 Din. 3.) Za vsa izpričevala in potrdila, ki jih izdajajo privatne osebe ali oblastva privatnim osebam v njih osebnih lastnostih, razmerah itd., 20 Din. 4.) Za vse objave zaradi materialne koristi, ki se prilepljajo ali pritrjujejo na okna, zidove, vrata itd., za vsak izvod, 10 par. 5.) Na račune, note, poročila in podobne spise itd., ki jih izdajajo trgovci in obrtniki v terjatvah, katere izvirajo iz njih posla, ako se ne glase na več nego 100 Din, 10 par, preko 100 Din 20 par. 6.) Za potrditev mojstrskega izpričevala 20 Din. 7.) Za potrditev pomočniškega izpričevala 5 Din. 8.) Za prijavo obratov se plačuje kot taksa: a) če se izvršujejo na ulicah 20 Din, b) če se izvršujejo v lokalih: v krajih z več nego 10.000 prebivalci 100 Din, z več nego 5000 do 10.000 prebivalci 60 Din, z več nego 2000 do 5000 prebivalci 40 Din, do 2000 prebivalcev 20 Din. Za prijavo delavnice za zlate in srebrne stvari 50 Din. Za prodajalnice zlatih in srebrnih stvari 250 Din. 9.) Za dovolitev krajevnega pol. oblastva ali občinskega, kjer ni političnega, da se sme prirediti zabava, veselica, koncert, glasbene in pevske večere in vsakovrstna predavanja itd. 5 Din. 10.) Za prošnjo, da bi se raztrgana ali izgubljena listina zamenjala za novo ali proglašila za neveljavno, se plačuje od vrednosti do 1000 Din 20 Din; če ni na izgubljeni listini določena količina vrednosti, se plača 50 Din. 10.) Za sodno protokoliranje firme ali izpremembo firme, poleg takse za prošnjo, in sicer za obrtne zadrage v Srbiji in Črni gori, zadrug v ostalih pokrajinah in hranilnic po regulativu, kolikor niso oproščene s posebnim zakonom 20 Din. 11.) Za prijavo in protokoliranje obrtne firme, poleg takse

za prošnjo, 50 Din. 12.) Za prijavo o prestanku podjetja se plača taksa 20 Din. 13.) Za dovolitev intabulacije ali kakršnegakoli drugega zavarovanja, za pretvoritev zaznambe brez sodne sodbe v intabulacijo kakor tudi za zaznamenovanje prenosa prejemkov v intabulacijskih knjigah 5 Din. Za vpogled intabulacijskih knjig 4 Din.

Davščina na gostilniške račune. Kakor že javljeno, se imajo v zmislu tarifne postavke 34., pripombe 3., novega taksnega zakona z dne 25. oktobra 1923, Uradni list z dne 19. decembra 1923., št. 368, kos 113, uporabljati v krajih, ki imajo čez 2000 prebivalcev ter v kopališčih in letoviščih izza dne 1. januarja 1924 monopolizirani obrazci računov v vtisnjenim kolkom za 20 par v vseh hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah, penzijonih, bufelijah itd. Ti monopolizirani računi, ki so vezani v bloke po 100 računskih listov, se dobivajo po ceni 22 Din za en blok pri pooblaščenih prodajalcih kolkov in drugih kolkovnih vrednotnic, odnosno pri davčnih uradih izven Ljubljane, v Ljubljani pa pri finančni deželni blagajni. Ako pa v prvi dobi taki monopolizirani računi niso na razpolago, se smejo uporabljati tudi drugi računski listki, a se mora nanje prilepiti kolek za 20 par in ta kolek prepisati z besedo «račun». Opozarja se, da morajo lastniki lokalov objavo o plačanju takse po 20 par za vsak račun izobesiti v svojem lokalu na vidnem mestu in da imajo pravico zahtevati to takso od gostov, ki jim izdajo račun.

Konsumne zadrage koncem leta 1922. Koncem leta 1922. je obstojalo v naši državi 1553 konsumnih zadrug, od katerih jih je bilo skoro polovico včlanjenih v Glavnem savezu srpskih zemljoradničkih zadruga v Beogradu. V slovenskih zadružnih zvezah je bilo včlanjenih: v Zadružni zvezi v Ljubljani 82, v Zadružni zvezi v Celju 10, v Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani 15, v Gospodarski zvezi v Ljubljani 49 in v Zvezi gospodarskih zadrug za Slovenijo 7 konsumnih zadrug. Konsumne zadrage je po številu daleko presegalo število rajfajznovk, katerih je bilo koncem leta 1922. v naši državi 2479.

O roku za zahtevo povračila carinskih pristojbin za pogojne ekspedicije. Na vprašanje neke carinarnice, v kolikem roku se mora vložiti prošnja za povračilo carinskih in drugih pristojbin, ki se pobirajo pri carinarnicah za pogojne ekspedicije, če se izvrše te ekspedicije v zakonitem roku, je pojasnil g. minister za finance na predlog carinskega sveta in na podstavi člena 273. carinskega zakona z ozirom na člen 56. tega zakona: Carinske pristojbine za pogojne ekspedicije se smejo povračati v šestih mesecih od dne, ko so ekspedicije izvršene.

Prodaja stare vojaške opreme, ki se je imela vršiti pri upravi zavoda za izradu vojne odeče v Sarajevu dne 31. decembra 1923., se bo vršila dne 22. januarja 1924. Prodalo se bo 2911 parov gamaš avstrijskega izvora; 24.990 avstrijskih čepic, 3840 plošč iz kartona in večja količina odpadkov od podplatov. Predmetni oglas je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

**Obrtniki,
naročajte vsi „Obrtni Vestnik“!**

Finančna moč združništva. Koncem leta 1922. so imele zadruge v naši državi pri svojih zvezah 116,648.834 Din hranilnih vlog. Vloge so se jim obrestovale po 5 % do 9 %. Od zvez je bila najmočnejša Zadrúžna zveza v Ljubljani, ki je imela 63,018.948 Din hranilnih vlog in jih je obrestovala po 5½ %, dajala pa svojim članicam kredit po 7 %.

Carinski prejemki v tretji desetini meseca novembra 1923. V tretji desetini meseca novembra 1923. so dosegli carinski prejemki v naši državi vsoto 53,198.726 Din. Najzdatnejše vsote so pobrale carinarnice: v Beogradu 8,973.217 Din, v Zagrebu 12,606.817 Din, v Zemunu 2,459.090 Din, v Ljubljani 3,558.512 Din, v Mariboru 2,347.992 Din, v Novem Sadu 2,056.874 Din, v Osijeku 1,945.022 Din, v Sarajevu 2,843.080 Din, v Skoplju 2 milijona 722.997 Din, v Splitu 1,373.620 Din in v Subotici 3,343.532 Din. Izza dne 1. julija do konca novembra 1923 so znašali carinski dohodki 798,416.715 Din, v istem času leta 1922. pa le 563,798.880 Din.

Državna borza dela. Pri vseh Državnih borzah dela v Ljubljani, Mariboru, Ptuju in Murski Soboti je iskalo v času od 9. do 15. decembra 1923 dela 180 moških in 79 ženskih delovnih moči. Delodajalec so pa iskali 125 moških in 50 ženskih delovnih moči. Posredovanj se je izvršilo 100. Promet od 1. januarja do 15. decembra 1923 izkazuje 42.905 strank, in sicer 19.295 delodajalcev in 23.610 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 12.544. — **Dela iščejo:** Pri državni borzi dela v Ljubljani: 1 steklar, 7 kovačev, 12 stavbenih ključavničarjev, 5 kleparjev, 1 zlatar, 2 železostrugarja, 10 strojnih ključavničarjev, 2 mehanika, 2 avtomehanika, 3 elektromonterji, 1 kotlar, 1 zobotehnik, 22 mizarjev, 5 kolarjev, 2 sodarja, 3 žagarji, 2 sedlarja, 3 tapetniki, 3 krojači, 3 čevljarji, 1 mlinar, 7 pekovi, 5 mesarjev, 1 natakari, 14 zidarjev, 14 slikarjev, pleskarjev, 2 vodovodna instalaterja, 1 tiskarski strojnik, 13 strojnikov, kurjačev, 5 trgovskih sotrudnikov, 1 ekonom, 1 oskrbnik, 1 prejemalec lesa, 1 strojni tehnik, 3 knjigovodje, 1 trgovski potnik, 1 bančni uradnik, 1 godbenik, 21 uradnih slug, vratarjev, čuvajev, nadzornikov delavcev, 20 vajencev, 18 vajenk, 1 vzgojiteljica, 2 kontoristinji, 4 trgovske sotrudnice, 4 natakari, 3 šivilje, 1 hišnica, 9 delavk. — Pri Državni borzi dela v Mariboru: 1 majarica, 32 hlapcev, dekel, 28 viničarjev, majarjev, 4 ekonom, 2 drvarja, 10 rudarjev, 2 vrtnarja, 2 kamnoseka, 2 orodna in 6 podkovskih kovačev, 1 kotlar, 14 stavb. ključavničarjev, 3 mehaniki, 16 mizarjev, 1 kolar, 2 gaterista, 1 usnjar, 4 sedlarji, 1 torbar, 29 krojačev, šivilj, 12 peric, 1 pletilka, 17 čevljarjev, 2 briveca, 2 mlinarja, 6 pekovi, 1 slaščičar, 2 mesarja, 1 točilec, 2 kuharja, 2 hotelski sobarici, 10 natakari, blagajničark, 2 laboranta, 9 zidarjev, 2 slikarja, 4 tesarji, 2 skladiščnika, 2 strojnika, 163 tovarniških in pomožnih delavcev, delavk, 8 slug, 2 knjigovodji, 10 trgovskih pomočnikov, pomočnic, 1 šofer, 30 pisarniških moči, 23 vzgojiteljic, 1 bolniška strežnica, 1 bolniški strežnik, 5 hišnic. — Pri Državni borzi dela v Ptuju: 2 ekonom, 4 gospodar. pristavi, 5 viničarjev, 1 rudarski paznik, 3 kovači, 8 ključavničarjev, 1 klepar, 1 zlatar, 1 elektromonter, 4 mizarji, 1 kolar, 1 sodar, 1 usnjar, 3 sedlarji, 2 krojača, 4 čevljarji, 1 klobučar, 6 mlinarjev, 2 peka, 1 zidar, 1 slikar, 1 strojnik, 2 kurjača, 1 sluga, 1 nočni čuvaj, 9 dninarjev, 1 paradni kočijaž, 2 hišna hlapca, 1 natakari, 1 prodajalka, 1 kuharica, 1 sobarica, 7 služkinj, 3 pisarniške moči, 24 vajencev, vajenk itd. — **V delo se sprejmejo:** Pri Državni borzi dela v Ljubljani: 1 avtogenični varilec, 2

elektromonterja, 1 mehanik za pisalne stroje, 1 žagar, 1 modelni mizar, 1 predilniški predelavec, 1 predilniški mojster, 1 kovinotiskar, 15 čevljarjev, 1 sodavičar, 5 tesarjev, 1 dimnikar, 1 majar, ki je izurjen v živinoreji, 1 sirar, 13 vajencev, 1 kuharica, 1 sobarica, 2 služkinji, 1 šteparica. — Pri Državni borzi dela v Mariboru: 60 hlapcev, dekel, 14 viničarjev, majarjev, 4 drvarske družine, 1 železostrugar, 1 železolivar, 2 urarja, 1 lesni strugar, 3 žagarji, 1 gaterist, 1 obratovodja tovarne usnja, 1 tkalec za tkanje usnja, 1 pek, 1 brivec, 2 slikarja, 1 trgovski pomočnik, 1 pisarniška moč, 22 vajencev, 1 frizerka-manikerka, 2 natakari, 1 dojlja, 2 varuški, 5 sobaric, 19 služkinj, 17 kuharic, 2 gospodinji, 2 kontoristinji, 1 vajenka za mlekarstvo itd. — Pri Državni borzi dela v Ptuju: 21 poljedelskih delavcev, viničarjev, 6 rudarjev, 1 vrtnar, 1 lončar, 4 mizarji, 1 kolar, 1 strugar, 30 pletarjev, 1 krojač, 3 dninarji, 3 hišni hlapci, 4 kuharice, 1 gospodinja, 3 sobarice, 6 služkinj, 13 vajencev itd.

Obrtnoprídobitne zadruge v naši državi. Koncem leta 1922. so bile včlanjene pri združnih zvezah nastopne zadruge: pri Glavnem združnem savezu v Beogradu: 1 obrtna zadruga (pletilska); pri Zadrúžni zvezi v Ljubljani: 3 čevljarske, 1 krojaška, 3 usnjarske, 1 železo-obrtna, 1 sodarska, 1 sitarska, 1 tiskarska, 12 raznih obrtov in 1 društvo; pri Zadrúžni zvezi v Splitu: 2 klesarski, 2 tiskarski, 2 plovitbeni, 1 zavarovalniška, 1 delavska in 1 izseljeniška zadruga; pri Zadrúžni zvezi v Celju: 5 čevljarskih, 1 krojaška, 3 mizarske, 2 pletarski in sitarski, 1 tiskarska in 8 raznih obrtnih zadrug; pri Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani: 3 čevljarske, 1 mizarska, 2 železo- in kovinoobrtne, 8 tiskarskih in 5 raznih obrtnih zadrug.

Trošarina za vina v zaprtih steklenicah. Od raznih strani nam dohajajo pritožbe, da je finančna delegacija v Ljubljani v zadnjem času poostrila trošarino za vina v zaprtih steklenicah s tem, da je odredila pobiranje trošarine za vino, ki se prodaja v zaprtih steklenicah v isti izmeri kakor za vino v buteljkah, to je za fino vino. — Na podlagi informacij sporočamo številnim prijateljem, da finančna delegacija v tem pogledu ni ničesar odredila, kar bi ne bilo v skladu s čl. 6., št. 6., zakona o državni trošarini z dne 27. junija 1921. Opozorila je le kontrolne organe spričo različne interpretacije na točno izvrševanje zakona, osobito na določila o trošarini na vino, ki se prodaja v zaprtih steklenicah. Trošarinska tarifa določa, da znaša trošarina za navadna vina, ki se prodajajo v zaprtih steklenicah, to je od vina, ki ima pod 15 % alkohola ali pod 5 % sladkornega izvlečka za vsako steklenico do največ 0,7 litra po 50 para in da se na vsako količino nad 0,7 litra do polnih 0,7 litra pobira nova cela stopnja, to je na 50 para. Nikakor pa se ni odredilo, da se naj pobira na vino v zaprtih steklenicah, ako je navadno vino, trošarina za fina vina, to je 8 Din od litra.

Pristojbinski namestek (ekvivalent). Finančni minister objavlja v «Službenih Novinah» navodila za vlaganje prijav, za odmerjanje ter za pobiranje pristojbinskega namestka po tarifni postavki 12. (napomena 12) k zakonu o taksah in pristojbinah. Prva odmerna doba bo obsegala čas od 1. januarja 1924. od 31. decembra 1925. Prijave za odmero namestka za ta čas je vlagati do 15. januarja 1924.

Naša izvozna trgovina. Prvih devet mesecev l. 1923. se je izvozilo iz naše države 2,153.327 ton blaga v vrednosti 5501,8 mil. Din, dočim se je prvih devet mesecev

l. 1922. izvozilo le 1,513.380 ton blaga v vrednosti 2918 mil. Din. Izvoz v l. 1923. se je torej napram izvozu v letu 1922. skoro podvojil. Celokupni izvoz v l. 1923. bo po vsej priliki dosegel vrednost $7\frac{1}{2}$ milijard dinarjev.

Zakon o proračunskih dvanajstinah za mesece januar, februar in marec leta 1924. «Službene Novine», št. 298, z dne 28. decembra 1923. objavljajo gornji zakon, s katerim se podaljšuje veljavnost kreditov, dovoljenih s finančnim zakonom za leto 1922./1923. za prve tri mesece leta 1924. Hkratu se tudi podaljšuje veljavnost davčnopравниh odredb, uzakonjenih z omenjenim finančnim zakonom in zakonom o dvanajstinah za mesece julij, avgust in september l. 1923., med drugim torej tudi izredni državni pribitek na kuluk. Razveljavljajo se pa čl. 197. do 206. finančnega zakona, ki zadevajo odredbe o taksah in državni trošarini. Te odredbe so se deloma v izpremenjeni obliki uveljavile z zakonom o taksah in pristojbinah in s trošarinsko novelo. Z razveljavljenjem čl. 197. finančnega zakona za l. 1922./1923. je padel zadnji dvom o višini emisijskih pristojbin za delnice delniških družb, ki je objavljena v «Uradnem listu» št. 113. z dne 19. decembra 1923. na podlagi čl. 197. finančnega zakona s 3 %, oziroma s 6 %. Te pristojbine znašajo izza dne 1. januarja 1924. le 2 %, oziroma 4 %.

Kredit za gradbo železnice Ljutomer—Ormož. Za čas od 1. julija 1923. do 31. marca 1924. je z zakonom o proračunskih dvanajstinah za mesece januar, februar in marec 1924. odobren kredit 25,000.000 Din.

Obrtniški koledar za leto 1924., izdelan v krasni priročni obliki, vsebuje: Koledar. — Rodovnica Karadjor-

djević. — Cirilica in latinica. — Carine prosti uvoz potrebščin in strojev za industrijce in obrtnike. — Delokrog trgovskih in obrtniških zbornic. — Kako dobimo obrtno pravico? — Kako naj se ugotovi dohodek iz samostojnih podjetij in opravil? — Nova davčna bremena. — Obrtno sodišče. — Delavska zbornica za Slovenijo v Ljubljani. — Delegacija ministrstva financ za Slovenijo v Ljubljani. — Državna uprava južne železnice v Ljubljani. — Glavne carinarnice v Sloveniji. — Glavni odbor ljubljanskega velesejma. — Konzulati. — Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani. — Pokrajinska uprava za Slovenijo v Ljubljani. — Strokovne obrtne zadrage v Sloveniji. — Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. — Uprava državnih monopolov. — Upravni svet obrtne banke v Ljubljani. — Anončni in reklamni zavodi. — Bančni zavodi. — Carinski posredniki. — Špedicije. — Tujski promet. — Kolkovna lestvica. — Mere in teže. — Kdor koledarja še ni naročil, naj to stori takoj. Cena mu je le 10 Din, poština posebej. Naročila sprejema Deželna zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

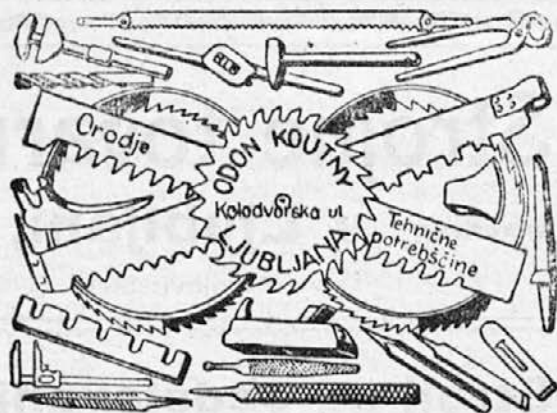
ODON KOUTNY

specialna trgovina z orodjem,
stroji in tehničnimi potrebščinami

vljudno naznanja, da se je preselila

na Aleksandrovo cesto 7
(vogal Beethovnovе ulice)

ter prosi svoje cenjene odjemalce za nadaljnjo
naklonjenost.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

KOLESA
IN VSE POTREBŠČINE
VAM NUDI NAJCENEJE IN NAJBOLJŠE

• J. GOREC •
LJUBLJANA

PALAČA LJUBLJANSKE KREDITNE
BANKE

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508   Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počeniši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

JADRANSKA BANKA Beograd.

Dionička glavnica: Din 60,000.000.—

Rezerva: Din 30,000.000.—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metkovič,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader,
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82,
New-York City. **Banko Jugoslavo de Chile,**
Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
Porvenir.

Strojne tovarne in livarne, d. d.

..... v Ljubljani, Dunajska cesta št. 35 .....

Brzojavi: Stroj

Telefon št. 142 in 230

Stroji za obdelovanje lesa

Turbine

Sesaljke

Transmisije

Armature

Zvonovi

Železolivarna

Kovinska